

Richtlijnen en aanbevelingen

M. Roelants

© Bohn Stafleu van Loghum 2016

Borstvoeding heeft een aantal belangrijke voordelen voor moeder en kind en wordt daarom door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aangeraden. Deze aanbeveling werd terecht opgenomen in de Nederlandse multidisciplinaire richtlijn borstvoeding, net als in de richtlijn Borstvoeding en Kunstvoeding voor zuigelingen van 0 tot 12 maanden van de Vlaamse Vereniging Kindergeneeskunde in samenwerking met de Vlaamse Pediatrische Diëtisten en Kind en Gezin. Een aspect waarin borstgevoede kinderen zichtbaar verschillen van hun kunstgevoede leeftijdgenootjes is de manier waarop zij groeien. Om die reden beveelt de WHO ook het gebruik aan van universele groeistandaarden die zijn gebaseerd op jonge kinderen die gedurende het eerste halfjaar exclusief of overheersend borstvoeding kregen. Deze aanbeveling is wat omstreden aangezien onderzoek heeft aangetoond dat populatieverschillen ook onder 'optimale omstandigheden' (in welvarende landen bijvoorbeeld) persisteren. Om die reden wordt onder meer in Nederland en Vlaanderen gebruik gemaakt van recente lokaal ontwikkelde referentiecuren. Het is echter van belang dat professionals die jonge moeders begeleiden goed op de hoogte zijn van de te verwachten groeipatronen om onnodige ongerustheid bij de ouders weg te nemen. Een toets van deze kennis was het onderwerp van een studie die De Gauw en collega's in dit nummer voorstellen. De casussen en stellingen die werden gebruikt, maken integraal deel uit van het artikel. Wat let u om eerst de correcte antwoorden af te dekken en discreet uw eigen kennis te testen? Geen nood indien het resultaat naar uw eigen gevoel tekortschiet of indien u meer informatie over (borst)voedingsaanbevelingen wenst. De ver-

melde richtlijnen zijn vrij beschikbaar op het internet en verderop in dit nummer werd een 'handleiding voor de zorgverlener betreffende borstvoeding' door een coauteur van het onderzoek beoordeeld en goed bevonden.

Richtlijnen en aanbevelingen hebben zelden een definitief karakter en moeten met enige regelmaat worden geëvalueerd ter bevestiging of - indien nodig - herziening. Uiteraard gebeurt dit het best aan de hand van wat zich in de (JGZ) praktijk afspeelt. Wanneer we met zijn allen op een voldoende gestandaardiseerde manier werken en registreren hoeft dit niet eens een bijkomende werklast met zich mee te brengen. De uitdaging zit dan immers in het samenbrengen en analyseren van de reeds beschikbare data. Hoe dit praktisch kan verlopen wordt geïllustreerd in de bijdrage van Van Dommelen en collega's, die resultaten presenteren van registratiegegevens op het gebied van overgewicht in zes JGZ-organisaties die zijn aangesloten bij Jeugd in Beeld.

Ten slotte vormt de evaluatie van een richtlijn, meer bepaald de bloeddrukmeting bij kinderen met overgewicht, het onderwerp van een studie van Vermeulen en de Kroon. Op basis van eigen data adviseren zij nader onderzoek en eventuele bijsturing van de richtlijn. Dit illustreert opnieuw het belang van een gestandaardiseerde werkwijze en een goede registratie. Dit zou regionale of zelfs landelijke uitbreiding van dergelijk onderzoek toelaten en kan zo een meerwaarde zijn voor u als professional, voor uw organisatie en uw doelgroep, en voor de JGZ in het algemeen.

Kortom, dit nummer is weer aanbevolen lectuur!

Mathieu Roelants

M. Roelants (✉)
Maatschappelijke Gezondheidszorg en Eerstelijnszorg,
KU Leuven, België
mathieu.roelants@med.kuleuven.be